
Bharati Vasanta Gitih Ninadaya Navinamaye Vani!

ಭಾರತೀವಸಂತಗೀತಿಃ ನಿನಾದಯ ನವೀನಾಮಯೇ ವಾಣಿ!

Document Information

Text title : Bharati Vasanta Gitih Ninadaya Navinamaye Vani!

File name : bhAraTivasantaGitiH.itx

Category : misc, sanskritgeet

Location : doc_z_misc_general

Author : jAnakI vallabha shAstrI

Description/comments : From Pratham Paathah Bharativasantgiti NCERT Shemushi Class IX

Latest update : July 21, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

July 21, 2023

sanskritdocuments.org

ಭಾರತೀವಸಂತಗೀತಿಃ ನಿನಾದಯ ನವೀನಾಮಯೇ ವಾಣಿ!

ನಿನಾದಯ ನವೀನಾಮಯೇ ವಾಣಿ! ವೀಣಾಂ
ಮೃದುಂಗಾಯ ಗೀತಿಂ ಲಲಿತ-ನೀತಿ-ಲೀನಾಂ .. ಧ್ರುವಂ ..
ಮಧುರ-ಮಂಜರೀ-ಪಿಂಜರೀ-ಭೂತ-ಮಾಲಾಃ
ವಸಂತೇ ಲಸಂತೀಹ ಸರಸಾ ರಸಾಲಾಃ
ಕಲಾಪಾಃ ಲಲಿತ-ಕೋಕಿಲಾ-ಕಾಕಲೀನಾಂ .. 1..
ವಹತಿ ಮಂದಮಂದಂ ಸನೀರೇ ಸಮೀರೇ
ಕಲಿಂದಾತ್ಮಜಾಯಾಸ್ವವಾನೀರತೀರೇ,
ನತಾಂ ಪಂಕ್ತಿಮಾಲೋಕ್ಯ ಮಧುಮಾಧವೀನಾಂ .. 2..
ಲಲಿತ-ಪಲ್ಲವೇ ಪಾದಪೇ ಪುಷ್ಪಪುಂಜೇ
ಮಲಯಮಾರುತೋಚ್ಚುಂಬಿತೇ ಮಂಜುಕುಂಜೇ,
ಸ್ವನಂತೀಂತತಿಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮಲಿನಾಮಲೀನಾಂ .. 3..
ಲತಾನಾಂ ನಿತಾಂತಂ ಸುಮಂ ಶಾಂತಿಶೀಲಂ
ಚಲೇದುಚ್ಚಲೇತ್ಕಾಂತಸಲಿಲಂ ಸಲೀಲಂ,
ತವಾಕರ್ಣ್ಯ ವೀಣಾಮದೀನಾಂ ನದೀನಾಂ .. 4..

— ಜಾನಕೀವಲ್ಲಭಶಾಸ್ತ್ರೀ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗೀತ ಆಧುನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕವಿ ಪಂ. ಜಾನಕೀ ವಲ್ಲಭ
ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಕೀ ರಚನಾ “ಕಾಕಲೀ” ನಾಮಕ ಗೀತಸಂಗ್ರಹ ಸೇ ಸಂಕಲಿತ ಹೈ . ಇಸಮೇಂ
ಸರಸ್ವತೀ ಕೀ ವಂದನಾ ಕರತೇ ಹುಏ ಕಾಮನಾ ಕೀ ಗಳ ಹೈ ಕಿ ಹೇ ಸರಸ್ವತೀ!
ಐಸೀ ವೀಣಾ ಬಜಾಟ್, ಜಿಸಸೇ ಮಧುರ ಮಂಜರಿಯೋಂ ಸೇ ಪೀತ ಪಂಕ್ತಿವಾಲೇ
ಆಮ ಕೇ ವೃಕ್ಷ, ಕೋಯಲ ಕಾ ಕೂಜನ, ವಾಯು ಕಾ ಧೀರೇ-ಧೀರೇ ಬಹನಾ,
ಅಮರಾಇಯೋಂ ಮೇಂ ಕಾಲೇ ಭ್ರಮರೋಂ ಕಾ ಗುಂಜಾರ ಔರ ನದಿಯೋಂ ಕಾ
(ಲೀಲಾ ಕೇ ಸಾಧ ಬಹತಾ ಹುಆ) ಜಲ, ವಸಂತ ಋತು ಮೇಂ ಮೋಹಕ ಹೋ ಉರೇ
. ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಸಂಗ್ರಾಮ ಕೀ ಪೃಷ್ಠಭೂಮಿ ಮೇಂ ಲಿಖೀ ಗಯೀ ಯಹ ಗೀತಿಕಾ ಏಕ
ನವೀನ ಚೇತನಾ ಕಾ ಆವಾಹನ ಕರತೀ ಹೈ ತಥಾ ಐಸೇ ವೀಣಾಸ್ವರ ಕೀ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ
ಕರತೀ ಹೈ ಜೋ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕೇ ಲಿಏ ಜನನಮುದಾಯ ಕೋ ಪ್ರೇರಿತ ಕರೇ

ಶಬ್ದಃ . ಶಬ್ದಾರ್ಥಃ ಇಂದೀ . English

ನಿನಾದಯ . ನಿತರಾಂ ವಾದಯ . ಗುಂಜಿತ ಕರೋ/ಬಜಾಟ್ . Play (the musical instrument)

ಮೃದುಂ . ಚಾರು, ಮಧುರಂ . ಕೋಮಲ . Melodious

ಲಲಿತನೀತಿಲೀನಾಂ . ಸುಂದರನೀತಿಸಂಲಗ್ನಾಂ . ಸುಂದರ ನೀತಿ ಮೇಂ ಲೀನ .
Merged in nice rules

ಮಂಜರೀ . ಆಮ್ರಕುಸುಮಂ . ಆಮ್ರಪುಷ್ಪ . Blossom of mango tree

ಪಿಂಜರೀಭೂತಮಾಲಾಃ . ಪೀತಪಂಕ್ತಯಃ . ಪೀಲೇ ವರ್ಣ ಸೇ ಯುಕ್ತ ಪಂಕ್ತಿಯಾ .
Yellow row

ಲಸಂತಿ . ಶೋಭಂತೇ . ಸುಶೋಭಿತ ಹೋ ರಹೀ ಹೈಂ . Looking magnificent

ಇಹ . ಅತ್ರ . ಯಹಾ . Here

ಸರಸಾಃ . ರಸಪೂರ್ಣಾಃ . ಮಧುರ . Juicy

ರಸಾಲಾಃ . ಆಮ್ರಾಃ . ಆಮ ಕೇ ಪೇಢ . Mango trees

ಕಲಾಪಾಃ . ಸಮೂಹಾಃ . ಸಮೂಹ . Groups

ಕಾಕಲೀ . ಕೋಕಿಲಾನಾಂ ಧ್ವನಿಃ . ಕೋಯಲ ಕೀ ಆವಾಜ . Sound of cuckoo birds

ಸನೀರೇ . ಸಜಲೇ . ಜಲ ಸೇ ಪೂರ್ಣ . Full of water

ಸಮೀರೇ . ವಾಯೌ . ಹವಾ ಮೇಂ . In the wind

ಕಲಿಂದಾತ್ಮಜಾಯಾಃ . ಯಮುನಾಯಾಃ . ಯಮುನಾ ನದೀ ಕೇ . Of the river Yamuna

ಸವಾನೀರತೀರೇ . ವೇತಸಯುಕ್ತೇ ತಟೇ . ಬೇಂತ ಕೀ ಲತಾ ಸೇ ಯುಕ್ತ ತಟ ಪರ .
On the shore with bamboos

ನತಾಂ . ನತಿಪ್ರಾಪ್ತಾಂ . ಝುಕೀ ಹುಈ . The bent

ಮಧುಮಾಧವೀನಾಂ . ಮಧುಮಾಧವೀಲತಾನಾಂ . ಮಧುರ ಮಾಲತೀ ಲತಾಂ .
ಕಾ . Of Malti creepers

ಲಲಿತಪಲ್ಲವೇ . ಮನೋಹರಪಲ್ಲವೇ . ಮನ ಕೋ ಆಕರ್ಷಿತ ಕರನೇ ವಾಲೇ ಪತ್ರೇ .
. On an attractive leaf

ಪುಷ್ಪಪುಂಜೀ . ಪುಷ್ಪಸಮೂಹೇ . ಪುಷ್ಪೋಂ ಕೇ ಸಮೂಹ ಪರ . On the bunch of
flowers

ಮಲಯಮಾರುತೋಚ್ಚುಂಬಿತೇ . ಮಲಯಾನಿಲಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೇ . ಚಂದನ ವೃಕ್ಷ ಕೀ
ಸುಗಂಧಿತ ವಾಯು ಸೇ ಸ್ಪರ್ಶ ಕಿಯೇ ಗಯೇ . Full of fragrance of sandal tree

ಮಂಜುಕುಂಜೇ . ಶೋಭನಲತಾವಿತಾನೇ . ಸುಂದರ ಲತಾಓಂ ಸೇ ಆಚ್ಛಾದಿತ ಸ್ಥಾನ
 . In the summer house
 ಸ್ವನಂತೀಂ . ಧ್ವನಿಂ ಕುವಂತೀಂ . ಧ್ವನಿ ಕರತೀ ಹುಕು . Creating sound
 ತತಿಂ . ಪಂಕ್ತಿಂ . ಸಮೂಹ ಕೋ . The row
 ಪೇರಕ್ಷ್ಯ . ದೃಷ್ಟ್ವಾ . ದೇಖಕರ . Seeing
 ಮಲಿನಾಂ . ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಾಂ . ಮಲಿನ . The black
 ಅಲೀನಾಂ . ಭ್ರಮರಾಣಾಂ . ಭ್ರಮರೋಂ ಕೇ . Of drones
 ಸುಮಂ . ಕುಸುಮಂ . ಪುಷ್ಪ ಕೋ . The flower
 ಶಾಂತಿಶೀಲಂ . ಶಾಂತಿಯುಕ್ತಂ . ಶಾಂತಿ ಸೇ ಯುಕ್ತ . Peaceful
 ಉಚ್ಛಲೇತ್ . ಊರ್ಧ್ವಂ ಗಚ್ಛೇತ್ . ಉಚ್ಛಲಿತ ಹೋ ಉಲೇ . Go up
 ಕಾಂತಸಲಿಲಂ . ಮನೋಹರಜಲಂ . ಸ್ವಚ್ಛ ಜಲ . Clear water
 ಸಲೀಲಂ . ಕ್ರೀಡಾಸಹಿತಂ . ಖೀಲ-ಖೀಲ ಕೇ ಸಾಧ . In a playful manner
 ಆಕರ್ಣ್ಯ . ಶ್ರುತ್ವಾ . ಸುಬಕರ . Listening

ಅನ್ವಯ ಔರ ಹಿಂದೀ ಭಾವಾರ್ಥ

ಅಯೇ ವಾಣಿ! ನವೀನಾಂ ವೀಣಾಂ ನಿನಾದಯ . ಲಲಿತನೀತಿಲೀನಾಂ ಗೀತಿಂ
 ಮೃದುಂ ಗಾಯ .
 ಹೇ ವಾಣೀ! ನವೀನ ವೀಣಾ ಕೋ ಬಜಾಓ, ಸುಂದರ ನೀತಿಯೋಂ ಸೇ ಪರಿಪೂರ್ಣ
 ಗೀತ ಕಾ ಮಧುರ ಗಾನ ಕರೋ .
 ಇಹ ವಸಂತೇ ಮಧುರಮಂಜರೀಪಿಂಜರೀಭೂತಮಾಲಾಃ ಸರಸಾಃ ರಸಾಲಾಃ
 ಲಸಂತಿ .
 ಲಲಿತ- ಕೋಕಿಲಾಕಾಕಲೀನಾಂ ಕಲಾಪಾಃ (ವಿಲಸಂತಿ) . ಅಯೇ ವಾಣಿ! ನವೀನಾಂ
 ವೀಣಾಂ ನಿನಾದಯ .
 ಇಸ ವಸಂತ ಮೇಂ ಮಧುರ ಮಂಜರಿಯೋಂ ಸೇ ಪೀಲೀ ಹೋ ಗಯೀ ಸರಸ
 ಆಮ ಕೇ ವೃಕ್ಷೋಂ ಕೀ ಮಾಲಾ ಸುಶೋಭಿತ ಹೋ ರಹೀ ಹೈ . ಮನೋಹರ ಕಾಕಲೀ
 (ಬೋಲೀ, ಕೂಕ) ವಾಲೀ ಕೋಕಿಲೋಂ ಕೇ ಸಮೂಹ ಸುಂದರ ಲಗ ರಹೇ ಹೈಂ .
 ಹೇ ವಾಣೀ! ನವೀನ ವೀಣಾ ಕೋ ಬಜಾಓ .
 ಕಲಿಂದಾತ್ಮಜಾಯಾಃ ಸವಾನೀರತೀರೇ ಸನೀರೇ ಸಮೀರೇ ಮಂದಮಂದಂ ವಹತಿ
 (ಸತಿ)
 ಮಾಧುಮಾಧವೀನಾಂ ನತಾಂ ಪಂಕ್ತಿಂ ಅವಲೋಕ್ಯ ಅಯೇ ವಾಣಿ! ನವೀನಾಂ
 ವೀಣಾಂ ನಿನಾದಯ .

ಯಮುನಾ ಕೇ ವೇತಸ ಲತಾಓಂ ಸೇ ಫಿರೇ ತಟ ಪರ ಜಲ ಬಿಂದುಓಂ ಸೇ
ಪೂರಿತ ವಾಯು ಕೇ ಮಂದ ಮಂದ ಬಹನೇ ಪರ ಪೂಲೋಂ ಸೇ ಝುಕೀ ಹುಈ
ಮಧುಮಾಧವೀ ಲತಾ ಕೋ ದೇಖಕರ, ಹೇ ವಾಣೀ ! ನವೀನ ವೀಣಾ ಕೋ ಬಜಾಓ

ಲಲಿತಪಲ್ಲವೇ ಪಾದಪೇ ಪುಷ್ಪಪುಂಜೇ ಮಂಜುಕುಂಜೇ ಮಲಯ-ಮಾರುತೋಚ್ಚುಂಬಿತೇ
ಸ್ವನಂತೀಂ ಅಲೀನಾಂ ಮಲಿನಾಂ ತತಿಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಅಯೇ ವಾಣಿ! ನವೀನಾಂ ವೀಣಾಂ
ನಿನಾದಯ .

ಮಲಯಪವನ ಸೇ ಸ್ಪೃಷ್ಟ ಲಲಿತ ಪಲ್ಲವೋಂ ವಾಲೇ ವೃಕ್ಷೋಂ, ಪುಷ್ಪಪುಂಜೋಂ
ತಥಾ ಸುಂದರ ಕುಂಜೋಂ ಪರ ಕಾಲೇ ಭೌಂದೋಂ ಕೀ ಗುಂಜಾರ ಕರತೀ ಹುಈ
ಪಂಕ್ತಿ ಕೋ ದೇಖಕರ, ಹೇ ವಾಣೀ ನವೀನ ವೀಣಾ ಕೋ ಬಜಾಓ .

ತವ ಅದೀನಾಂ ವೀಣಾಂ ಆಕರ್ಣ್ಯ ಲತಾನಾಂ ನಿತಾಂತಂ ಶಾಂತಿಶೀಲಂ ಸುಮಂ
ಚಲೇತ್

ನದೀನಾಂ ಕಾಂತಸಲಿಲಂ ಸಲೀಲಂ ಉಚ್ಚಲೇತ್ . ಅಯೇ ವಾಣಿ! ನವೀನಾಂ
ವೀಣಾಂ ನಿನಾದಯ .

ತುಮ್ಮಾರೀ ಓಜಸ್ವಿನೀ ವೀಣಾ ಕೋ ಸುನಕರ ಲತಾಓಂ ಕೇ ನಿತಾಂತ ಶಾಂತ ಸುಮನ
ಹಿಲ ಉಲೇಂ, ನದಿಯೋಂ ಕಾ ಮನೋಹರ ಜಲ ಕ್ರೀಡಾ ಕರತಾ ಹುಆ ಉಫಲ
ಪಡೇ . ಹೇ ವಾಣೀ ! ನವೀನ ವೀಣಾ ಕೋ ಬಜಾಓ .

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗೀತ ಕೇ ಸಮಾನಾಂತರ ಗೀತ - ವೀಣಾವಾದಿನಿ ವರ ದೇ .

ಪ್ರಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ರವ ಅಮೃತ ಮಂತ್ರ ನವ,

ಭಾರತ ಮೇಂ ಭರ ದೇ . ವೀಣಾವಾದಿನಿ ವರ ದೇ .

ಹಿಂದೀ ಕೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಪಂ. ಸೂರ್ಯಕಾಂತ ತ್ರಿಪಾಠೀ ನಿರಾಲಾ ಕೇ ಗೀತ ಕೀ ಕುಫ
ಪಂಕ್ತಿಯಾ ಯಹಾ ದೀ ಗಳ ಹೈಂ, ಜಿನಮೇಂ ಸರಸ್ವತೀ ಸೇ ಭಾರತ ಕೇ ಉತ್ಕರ್ಷ
ಕೇ ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೀ ಗಳ ಹೈ . ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಮೈಥಿಲೀಶರಣ ಗುಪ್ತ ಕೀ ರಚನಾ
“ಭಾರತವರ್ಷ ಮೇಂ ಗೌಜೇ ಹಮಾರೀ ಭಾರತೀ” ಭೀ ಐಸೇ ಹೀ ಭಾವೋಂ ಸೇ
ಓತಪ್ರೋತ ಹೈ .

ಪಂ. ಜಾನಕೀವಲ್ಲಭ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಪರಿಚಯ

ಪಂ. ಜಾನಕೀ ವಲ್ಲಭ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಹಿಂದೀ ಕೇ ಛಾಯಾವಾದೀ ಯುಗ ಕೇ ಕವಿ ಕೇ ರೂಪ
ಮೇಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೈಂ . ಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೇ ರಚನಾಕಾರ ಏವಂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಅಧ್ಯತಾ
ರಹೇ . ಬಾಲ್ಯಕಾಲ ಮೇಂ ಹೀ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಜೀ ಕೀ ಕಾವ್ಯ ರಚನಾ ಮೇಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬನ
ಗಳ ಥೀ . ಅಪನೀ ಕಿಶೋರಾವಸ್ಥಾ ಮೇಂ ಹೀ ಇನ್ಡೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿ ಕೇ ರೂಪ

ಮೇಂ ಮಾನ್ಯತಾ ಪ್ರಾಪ್ತ ಹೋ ಚುಕೀ ಥೀ . ಉನ್ನೀಸ ವರ್ಷ ಕೀ ಉಮ್ರ ಮೇಂ
ಇನಕೀ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿತಾಓಂ ಕಾ ಸಂಗ್ರಹ “ಕಾಕಲೀ” ಕಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಹುಆ .
ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಜೀ ನೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೇಂ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಾ ಕೀ ರಚನಾಓಂ ಕಾ
ಪ್ರಾರಂಭ ಕಿಯಾ . ಇನಕೇ ದ್ವಾರಾ ಗೀತ, ಗಜಲ, ಶ್ಲೋಕ, ಆದಿ ವಿಧಾಓಂ ಮೇಂ
ಲಿಖೀ ಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕವಿತಾವ ಬಹುತ ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಹುಳಂ . ಇನಕೀ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಕವಿತಾಓಂ ಮೇಂ ಸಂಗೀತಾತ್ಮಕತಾ ಔರ ಲಯ ಕೀ ವಿಶೇಷತಾ ನೇ ಲೋಗೋಂ ಪರ
ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರಭಾವ ಡಾಲಾ .

——
Bharati Vasanta Gitih Ninadaya Navinamaye Vani!

pdf was typeset on July 21, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

